

Incidentul de frontieră - operațiune sub steag fals exploatată de propaganda rusă

Autori: Andrei Curăraru, Artur Leșcu

Monitori media: Andrei Rusu, Gabriela Revenco, Rodica Pîrgari

Redactor: Eugen Muravschi

Reținerea unui camion cu arme la postul vamal moldo-român Leușeni-Albița s-a transformat rapid într-o campanie intensă de dezinformare împotriva guvernelor de la Chișinău și Kîiv. Mai mult decât atât, incidentul poartă toate semnele unei operațiuni sub flag fals, adică o provocare organizată intenționat pentru a crea probleme politice și diplomatice.

În aceeași zi cu reținerea camionului, la Chișinău s-au activat o serie de actori politici controversați de-a lungul spectrului politic, de la Renato Usatîi și Victoria Furtună la Vlad Filat și Dragoș Galbur, care au lansat direct informații false sau cel puțin speculații eronate despre armele și munițiile reținute.

Narativul intern a fost că guvernul de la Chișinău e corupt și părtaș la contrabanda de arme și droguri, sau cel puțin incompetent și impotent să oprească acest trafic ilegal. Narativul extern a vizat corupția guvernării ucrainene, care ar face contrabandă cu armele primite ca sprijin occidental. Concluzia: Ucraina nu mai trebuie sprijinită, nici de Moldova, nici de partenerii occidentali. Tema a fost răspândită rapid de rețeaua Pravda și media rusă.

În această analiză prezentăm o succintă examinare OSINT a imaginilor distribuite public, cronologia evenimentelor și declarațiilor, actorii implicați și narativele promovate.

Ce a fost găsit în camion?

Pe 20 noiembrie, la 01:30, la vama Albița a fost reținut un camion cu arme și muniții de origine incertă și cu destinație cel mai probabil fictivă în Israel. Cu alte cuvinte, nu e clar de unde vine și încotro se îndreaptă acest camion. Vehiculul aparține firmei „S.P.-SOLAR SISTEM” SRL, o companie civilă, specializată în materiale de construcții și mobilier, nu în echipamente militare. Unul dintre fondatorii ei, Veaceslav Pîrvu, spune că nu știa nimic: un „prieten” l-a rugat să facă exportul prin firmă. Mecanismul este utilizat des în rețelele de contrabandă: firme curate folosite ca acoperire.

Ceea ce știm însă e ce se afla în camion, în baza imaginilor răspândite public. În armamentul din acele imagini **nu găsim modele de fabricație vestică, ci modele sovietice și rusești.**



Tuburile de lansare vizibile în imagine sunt extrem de similare ca formă, lungime și construcție rigidă cu *lansatoarele de grenade reactive antitanc de unică folosință* **RPG-26** și **RPG-27**. Toate armele sunt de origine militară rusă/sovietică, dovedită de design, culori, și marcaje. Pe tubul bej de jos se observă inscripția „MISSILE” în limba engleză. E cel mai probabil sistemul „[METIS](#)” sau [Kornet/Fagot](#) din aceeași gama a lansatoarelor rusești/sovietice, destinate exportului. Spre exemplu, toate marcajele care încep cu 9M133 se referă la rachete pentru seria Kornet. A fost exportat pe scară largă și marcat în engleză.

În alte imagini, vedem în continuare modele rusești:



Obiectul din imagine este, cu mare probabilitate, un sistem portabil de rachetă sol-aer (MANPADS), cel mai probabil din familia rusească [9K38 Igla](#) sau o variantă anterioară, [9K34 Strela-36](#). Există posibilitatea să fie și modelul mai modernizat din aceeași serie „[Verba](#)”.

În concluzie, în imagini **apar doar echipamente rusești sau sovietice**, nicidecum de fabricație occidentală. Această informație este esențială pentru a înțelege operațiunea de dezinformare prilejuită de acest incident pentru că narativele promovate se bazează pe ideea că aceste arme ar fi *donații occidentale pentru Kiiv*, respectiv ele ar putea proveni doar din Ucraina și doar prin contrabandă.

Cronologia reacțiilor publice

Camionul a fost reținut la 01:30. Dimineața, la 10:00, [Antena 3](#) din România publică prima știre la subiect. În următoarele două ore, informația e preluată de [Adevărul](#), apoi [NOI.md](#), [Știri.md](#), [Unimedia](#). Pe Telegram, primii reacționează [Гений Карпат](#) și [Sputnik Молдова 2.0](#). Ultimii lansează și narativul de bază: corupție moldo-ucraineană și trafic cu arme din Occident: *„Este ciudat că cei mai buni prieteni ai Maiei Sandu din Ucraina, care îi servesc drept model și obiect de admirație, nu au făcut contrabandă cu încă Patriot de acolo.”*

Pe eșichierul politic, [PLDM](#) sunt primii care reacționează și vorbesc despre „un semnal de alarmă extrem de grav cu privire la integritatea instituțiilor responsabile de

controlul frontierelor și la nivelul de infiltrare a rețelelor criminale în procesele operaționale vamale.” Tot PLDM face legătura cu tezele circulate în zilele precedente de opoziția moldovenească despre o presupusă agravare a traficului și consumului de droguri în Moldova.

Fostul premier [Ion Chicu](#), în prezent deputat al Blocului Alternativa, reia același narativ despre incompetența autorităților, riscuri pentru securitatea națională și comasarea acestui incident cu discursul despre droguri. Colegul său de bloc și primarul de Chișinău, [Ion Ceban](#) se alătură și el criticilor. La doar câteva minute distanță, fostul președinte [Igor Dodon](#) avansează narativul la următoarea etapă. El nu menționează direct camionul cu armament, dar atacă Ucraina și guvernarea lui Volodimir Zelenski pentru că ar fi autoritară și coruptă. Potrivit lui, corupția de la Kîiv se extinde spre Chișinău, iar opoziția trebuie să se mobilizeze împotriva acestui fenomen.

Autoritățile de la Chișinău reacționează întârziat, după declarațiile publice ale politicianilor de opoziție. Șeful Serviciului Vamal din Republica Moldova, Radu Vrabie, anunța că solicitarea de inspecție a venit *din partea vameșilor moldoveni*, dar s-a efectuat de partea română fiindcă doar ei aveau echipamentul necesar de scanare.

Însă Chicu, Ceban și Dodon reușiseră deja să pună toate piesele narrative sunt pe masă, iar cel care le unește este deputatul populist [Renato Usatii](#). [Într-o conferință de presă](#), el lansează falsul că în camion ar fi fost cel puțin șapte muniții Sistem FIM-92 Stinger: *„Dacă era RPG sau altceva de model sovietic puteam să spunem că era din Transnistria și există o problemă. Dar, din informații publice se cunoaște că acest tip de armament, acest sistem portabil anti-aerian în peste 3000 de unități a fost transmis din partea SUA statului Ucraina [...] este clar că acest armament a ajuns în Republica Moldova din Ucraina”*

[Victoria Furtună](#) crește nivelul de panică și sugerează că forțe oculte ar fi încercat astfel să atragă Moldova și Ucraina în război cu Rusia. Pentru publicul mai puțin conspiraționist, fosta deputată PAS [Olesea Stamate](#) reclamă o *„problemă de proceduri, competență sau integritate”* și critică discursul autorităților despre securitatea națională.

Fostul premier [Vlad Filat](#) publică o ditamai compunere, atât în română, cât și în rusă, despre incompetența și corupția autorităților, dar și despre pretinsa încălcare a neutralității țării. Tot de pe eșichierul de dreapta, se alătură criticilor și unionistul [Dragoș Galbur](#) pe o notă și mai pesimistă: *„Contrabanda serioasă cu armament abia urmează, pentru că orice război din istoria modernă a omenirii a fost precedat de contrabandă cu armament, criminalitate sporită și multe alte lucruri urâte”*. Spre seară, se conectează și alt unionist, deputatul [Vasile Costiuc](#), care acuză Ucraina că ar face trafic de arme prin Republica Moldova și critică autoritățile de la Chișinău

pentru incompetență. Costiuc este liderul Partidului „Democrația Acasă”, partenerul din Moldova al formațiunii române de extremă dreaptă AUR.

Toate aceste reacții au fost lansate în doar jumătate de zi, de politicieni de toate culorile politice din Moldova, ținând audiențe diverse cu mesaje complementare.

În paralel intră în joc ecosistemul informațional al Federației Ruse. Rețeaua „pravda” produce **37 de articole** în 48 de ore, toate în engleză, cu lungimi standardizate (54 până la 1.025 de cuvinte), cu **16 texte marcate drept puternic negative**. Traficul afișat este uriaș — peste **531.000 de accesări „estimate”** pe subdomeniu și până la **998.000 de vizitatori unici** — dar interacțiunea reală este zero: **0 reacții pe Facebook, 0 vizualizări pe YouTube**, iar cel mai „vizionat” tweet are **176 de afișări și 3 aprecieri**. Un autor cu 25.997 urmăritori produce doar un singur retweet. Acesta este profilul clasic al unei mașini de propagandă: volum mare, impact real minim, dar suficient pentru a introduce urgență falsă și panică în spațiul public.

Tema e preluată și în presa mainstream din Rusia: [Взгляд](#), [Topwar.ru](#), [Tsargrad TV](#), [Ria Novosti](#), [Gazeta.ru](#), [TASS.RU](#), [Kommersant](#). Presa rusă îl citează masiv pe Usatîi și promovează narativul fals că ar fi vorba de contrabandă cu muniții Stinger din Ucraina.

Scopul operațiunii

Mesajul este uniform: Moldova este un stat slab, corupt, periculos pentru UE. Ucraina este un stat care pierde controlul asupra armelor occidentale, iar frontiera moldo-română devine un simbol al instabilității din „zona gri”. Sincronizarea este și ea vizibilă. În rețelele rusești apare poziționarea: „armele vin din Ucraina, Moldova doar coridor”.

Coordonarea narativă și cronologică a reacțiilor politice și mediatice în Moldova și Rusia sugerează o operațiune planificată. Terenul pare să fi fost pregătit din timp, inclusiv cu lansarea narativului despre presupusa creșterea a traficului de droguri din Moldova. Oportunitatea lansării acestei operațiuni e cel mai probabil legată de scandalul de corupție din Ucraina din jurul Energoatom.

Impactul minim scontat este influențarea opiniei publice din Moldova: discreditarea scăderea solidarității moldovenilor cu țara vecină, asocierea Ucrainei cu ideea de corupție și pericol militar, subminarea încrederii față de instituțiile de securitate din Moldova, decredibilizarea guvernării PAS drept incompetente și corupte.

Impactul maxim dorit este discreditarea Ucrainei la nivel internațional, folosirea acestui incident pentru a agrava daunele reputaționale după scandalul Energoatom, pentru ca a scădea nivelul de sprijin politic și militar al țărilor occidentale pentru Ucraina.

Autoritățile de la Chișinău au facilitat răspîndirea acestor narative prin reacțiile întârziate și deficitare informațional. Încă nu știm clar de unde venea camionul, încotro se îndrepta, cine a organizat toată treaba, dar știm precis că **nu sunt arme occidentale din Ucraina**, așa cum pretinde propaganda rusă.

Din informațiile publice disponibile, întregul incident are toate semnele unei operațiuni sub flag fals, organizat cel mai probabil anume de agenți pro-ruși.